

порівняно з обсягом навчального матеріалу за традиційною формою навчання. Кожний студент має можливість навчатися за власною траєкторією у будь-який зручний час. Використання електронних навчальних курсів сприяє зменшенню прогалин у знаннях, можливість одержувати додаткову інформацію для підвищення свого фахового рівня, відпрацювання пропущених занять тощо.

Л. І. Золотаревська

ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ – РУХ У НОВОМУ НАПРЯМІ

Використання сучасних педагогічних технологій у навчальному процесі загальноосвітніх навчальних закладів створює нові можливості реалізації дидактичних принципів індивідуалізації та диференціації навчання, позитивно впливає на розвиток пізнавальної діяльності учнів, їх творчої активності, свідомості, реалізує умови переходу від навчання до самоосвіти. На сьогоднішній день проблема використання сучасних педагогічних технологій у ЗВО набуває особливої гостроти і значущості. Стрімко розвиваються нові педагогічні технології, основані на ефективному використанні в навчальному процесі сучасних засобів і методів передачі знань. Застосування інформаційних технологій останнім часом суттєво змінює освіту.

Розвиток комп'ютерних мережних технологій став однією з перспективних платформ для розвитку сучасної системи дистанційної освіти, електронного навчання (e-learning), мобільного навчання (m-learning), які ефективно використовуються для різноманітних форм навчання.

У зв'язку з розвитком e-learning визначився новий напрям – змішане навчання (ЗН) (blended learning). Відповідно до цього в усьому світі відбувається стрімкий розвиток індустрії зі створення програмних комплексів e-learning різної спрямованості, зокрема систем доставки контенту, організації та управління навчанням – LMS (Learning Management Systems), які поєднують у собі інструменти адміністрування, комунікацій, оцінювання знань, розробки навчальних курсів.

У зв'язку з цим дистанційне навчання почало рухатися в новому напрямі, а саме:

- 1) e-learning є значно поширенішим і вагомішим, ніж дистанційне навчання;
- 2) дистанційне навчання перемістилося на робоче місце;
- 3) широкого використання набуло blended learning;
- 4) e-learning стало менш орієнтованим на курс лекцій і більш орієнтованим на одержання конкретних знань;
- 5) e-learning стало більш адаптованим до різних рівнів навчання;

б) традиційні технології відійшли на другий план.

Як свідчать дослідження щодо впровадження змішаного навчання, яке здійснюється у поєднанні традиційних технологій з дистанційним навчанням, то це дає позитивні результати.

Слід виділити ряд характерних особливостей змішаного навчання.

1. Зміна ролі викладача і студента у навчальному процесі.

2. Організація самостійної когнітивної діяльності студентів.

3. Організація індивідуальної підтримки навчальної діяльності кожного студента викладачем як на основі використання онлайн-спілкування, за допомогою отримання зворотного зв'язку від викладача до студента, так і за допомогою набуття знань на традиційних аудиторних заняттях.

4. Організація групової навчальної діяльності, включно зі спільною роботою над проектами, проведення дискусій, семінарів, організованих у вигляді телеконференцій, форумів.

5. Гнучкий підхід до навчання.

Змішане навчання можна здійснювати за такими моделями:

1) навчання здійснюється за такою схемою:

ДН → очна сесія → самостійне вивчення на основі інформаційно-телекомунікаційних технологій (ІТКТ)

- ДН (формування базових знань під час вивчення теоретичного матеріалу);

- очна сесія (детальний розгляд теми, обговорення та дискусія з даної теми);

- самостійне вивчення (виконання завдань на базі вивченого навчального матеріалу, спілкування засобами ІТКТ);

2) тренінг у навчальній аудиторії → самостійне вивчення на основі ІТКТ → очна сесія

- під час проведення тренінгу в навчальній аудиторії здійснюється відпрацювання певних ситуацій, які використовує викладач, або виконуються практичні завдання, семінари, ділові ігри та ін.;

- подальше навчання здійснюється самостійно в режимі онлайн на більш високому та широкому обсязі навчального матеріалу, виконанні практичних завдань, а також здійснюється спілкування з викладачем, консультантом, студентами.

У наведених схемах змішаного навчання поєднується самостійне та аудиторне навчання, що дає можливість кожному проявити себе відповідно до тих можливостей, якими він володіє.

Змішаний курс за обсягом навчального матеріалу значно більший порівняно з обсягом навчального матеріалу за традиційною формою навчання. Кожен учень або студент має можливість навчатися за власною траєкторією, у будь-який зручний час. Використання електронних навчальних курсів сприяє зменшенню прогалин у знаннях, можливість одержувати додаткову інформацію для підвищення свого фахового рівня, відпрацювання пропущених занять та ін.